

Bilans bilateralnego seminarium biogeograficznego z udziałem Komisji Europejskiej, które odbyło się w Warszawie, pod koniec marca 2010r.

2010-05-15

Według zasad funkcjonowania sieci Natura 2000 we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, to Komisja Europejska stwierdza jej kompletność, na podstawie wyników przeprowadzonych seminariów biogeograficznych. Takie bilateralne seminarium, dla dwóch regionów biogeograficznych, obejmujących terytorium Polski - alpejskiego i kontynentalnego odbyło się w Warszawie pod koniec marca br.

Na seminarium obecni byli przedstawiciele Komisji Europejskiej, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, naukowcy reprezentujący zarówno Komisję, jak i Polskę oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Ocenie kompletności poddane zostały siedliska z Załącznika I Dyrektywy siedliskowej oraz gatunki roślin i zwierząt z Załącznika II występujące na terenie Polski, innymi słowy - analizowano sieć pod względem reprezentatywności, siedlisko po siedlisku i gatunek po gatunku w obu regionach biogeograficznych. Zwyczajowo to Komisja Europejska przewodniczy spotkaniu. Wspiera ją w tym jednostka naukowa (na naszym seminarium było to European Topic Centre), która prezentuje zdanie Komisji. Następnie prowadzona jest dyskusja, w której uczestniczy państwo członkowskie, wraz z reprezentującymi je naukowcami oraz organizacje pozarządowe zapraszone przez Komisję Europejską.

Podczas seminarium Komisja Europejska wielokrotnie podkreślała pozytywny odbiór dążenia Polski w kierunku zakończenia tworzenia „siedliskowej” części sieci Natura 2000 i ilość pracy podjętej w ostatnich latach.

Pomimo tego, że w ocenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska proces tworzenia kompletnej sieci Natura 2000 w Polsce został zakończony, Komisja Europejska, wskazała na konieczność uzupełnienia dla kilkunastu gatunków oraz siedlisk przyrodniczych. W regionie biogeograficznym alpejskim należy uzupełnić sieć dla 1 gatunku rośliny (widłoząb zielony), 1 gatunku zwierzęcia (modraszek eroides) i 1 siedliska przyrodniczego (murawy kserotermiczne), co w sumie przekłada się na konieczność utworzenia 1 nowego obszaru oraz powiększenia 1 obszaru już wysłanego do KE - PLH120012 Na Policy.

Dla regionu kontynentalnego, z racji jego dominujących proporcji w stosunku do regionu alpejskiego, należy uzupełnić sieć o nowe obszary dla 8 gatunków roślin, 14 gatunków zwierząt oraz 18 typów siedlisk przyrodniczych. Pomimo konieczności uzupełnienia sieci dla ww. jednostek, w wyniku prowadzonych negocjacji, powyższe liczby przekładają się jedynie na 20 propozycji nowych obszarów oraz na 12 powiększeń obszarów przesłanych do KE w latach wcześniejszych.

Należy podkreślić, że z 12 obszarów, spełniających kryteria obszarów Natura 2000, a wykluczonych z listy proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty w październiku 2009 r. na wniosek Ministra Obrony Narodowej, tuż przed akceptacją przez Radę Ministrów, dzięki negocjacji z KE, prowadzonym na seminarium przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, do sieci należy włączyć jedynie 7 obszarów, a w stosunku do jednego konieczne jest przeprowadzenie dodatkowych badań.

Podobnie, w odniesieniu do 10 obszarów zaproponowanych przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, a usuniętych z listy w procesie konsultacji społecznych w roku 2009, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wynegocjowała z KE, że jedynie 5 z nich należy włączyć do sieci. Ponadto, na spotkaniu uzgodniono konieczność uzupełnienia dokumentacji istniejących obszarów, czyli standardowych formularzy danych o potwierdzone informacje pozyskane w ramach monitoringu i badań naukowych.

Kolejnym ustaleniem z posiedzenia była konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań w celu sprawdzenia lub potwierdzenia występowania na pewnych terenach, zarówno objętych, jak i nieobjętych obszarami Natura 2000, 32 siedlisk przyrodniczych bądź gatunków roślin i zwierząt (niektóre wymagają potwierdzenia, że nie występują w Polsce lub np. wymarły, ale też, że pojawiły się na terenie naszego kraju, bądź ich dotychczasowy zasięg nie był do końca znany). Może się to wiązać z koniecznością wyznaczenia kilku dodatkowych obszarów. Niemniej jednak, taka ewentualność może wystąpić dopiero po przeprowadzeniu badań, czyli prawdopodobnie w latach 2011-2012.

Dodatkowo ustalono, że w przypadku obszarów położonych w obu regionach biogeograficznych należy uzupełnić standardowe formularze danych o informację na temat występowania w obu regionach - do tej pory obszary przypisane były do tego regionu, w którym znajdowała się ich większa część.

Termin przekazania uzupełnień sieci został ustalony do dnia 1 października 2011 r. (dzień 1 października danego roku jest terminem, do którego Komisja Europejska przyjmuje zmiany w bazach danych państw członkowskich, na podstawie których przygotowywane są decyzje Komisji wydawane w ostatnim kwartale roku następnego). Niemniej jednak, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska planuje wprowadzenie niektórych korekt w bazie danych obszarów Natura 2000 do dnia 1 października roku bieżącego. Chodzi tu o zmiany czysto techniczne bądź takie, w stosunku do których Dyrekcja posiada dokumentację potwierdzającą ich zasadność, czyli przyrodnicze dane naukowe. Inne korekty, np. wymagające wykonania badań terenowych (określenie granic niektórych nowych obszarów, czy wykonanie dokumentacji do obszarów), zostaną wprowadzone w przyszłym roku.

Jak wspomniano powyżej, Komisja wyraziła głębokie uznanie dla Polski, doceniła ogromny wysiłek podjęty przy uzupełnianiu sieci Natura 2000 oraz podkreśliła, że kończy się czas wyznaczania, a zaczyna się czas efektywnego zarządzania obszarami, a także, że nie przyjmuje więcej list typu Shadow. Nie oznacza to jednak, że w Polsce nigdy już nie mogą zostać wyznaczone żadne obszary - będzie to możliwe np. w przypadku kompensacji przyrodniczej.

Poniżej znajdują się robocze nazwy obszarów koniecznych do uzupełnienia sieci. Obszary te powinny być traktowane jako obszary potencjalne, uwzględniane w procesach inwestycyjnych:

REGION ALPEJSKI:

Dodanie obszaru: Białowódzka Góra nad Dunajcem

Korekta granic: Na Policy

REGION KONTYNTENTALNY:

Dodanie obszaru:

1. Dolina Słupi,
2. Krośnieńska Dolina Odry,
3. Uroczyska Puszczy Sandomierskiej,
4. Łąki w Sławkowie,
5. Łąki w Śliwie,
6. Łąki w Jaworznie,
7. Dąbrowskie Łąki,
8. Dolina Budkowiczanki,
9. Bezlist koło Gniewowa,
10. Sasanki w Kolimagach,
11. Murawy w Orzyszu (Murawy na Poligonie Orzysz),
12. Jezioro Księżę w Lipuszu,
13. Dolina Proсны (Wieruszów nad Prosną),
14. Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy,
15. Rynna Jezior Torzyskich (Jeziora Torzyskie),
16. Wydmy Kotliny Toruńskiej,
17. Ostoja Orłowsko-Redłowska,
18. Obszar na PN od Warszawy (dla grądów - trwają prace nad wyborem najbardziej właściwego terenu),
19. Jata,
20. Lemańskie Jodły

Korekta granic:

1. Ostoja Przemęcka,

2. Ujście Ilanki,
3. Uroczyska Puszczy Drawskiej,
4. Dolina Kamiennej,
5. Dolina Górnej Pilicy,
6. Kumów Majoracki,
7. Żurawce,
8. Żmudź,
9. Kamionki,
10. Kwiatówka,
11. Ostoja Czarnorzecka,
12. Dobromierz

Gatunki i siedliska, dla których należy przeprowadzić dodatkowe badania (SR - scientific reserve):

REGION ALPEJSKI

Zwierzęta

- 1059 - SR sprawdzić rozmieszczenie z raportu wynikającego z art. 17 Dyrektywy siedliskowej za lata 2004-2006
- 1061 - SR sprawdzić rozmieszczenie z raportu wynikającego z art. 17 Dyrektywy siedliskowej za lata 2004-2006
- 4021 - SR sprawdzić występowanie w jednym obszarze (są podejrzenia, że wcale nie występuje w Polsce)

REGION KONTYNENTALNY

Zwierzęta

- 1095 - SR dla części morskiej
- 1098 - SR dla rzek Orzyc i Węgierka
- 1106 - SR populacje na pd (sprawdzić drogi migracji łosiosa z pn na pd kraju - brak obszarów pomiędzy - prawdopodobnie przez tamę we Włocławku)
- 1134 - SR rzeki Opocznianka, Drzewiczka, Orzyc
- 1145 - SR 4 lokalizacje: rzeki Opocznianka, Drzewiczka, Orzyc, Ujście Stobrawy
- 1146 - SR 2 lokalizacje: Toczna, Ujście Nysy i Stobrawy
- 1164 - SR rzeka Toczna
- 1015 - SR do listy referencyjnej
- 1059 - SR Dolina Tocznej
- 1061 - SR Dolina Tocznej
- 1082 - SR dolnośląskie
- 1086 - SR dla PLH260035 Ostoja Wierzejska
- 4030 - SR centralna Polska

Rośliny

- 1381 - SR stare lokalizacje
- 1393 - SR Łódź i zachodniopomorskie
- 1437 - SR pomorskie, kujawsko-pomorskie
- 1477 - SR dla pochodzenia populacji poza PLH060031Uroczyska Lasów Janowskich
- 1831 - SR 1 lokalizacja w pn-zach części pomorskiego (w okolicach Nowogardu)
- 4068 - SR PLH260039 Wzgórza Kunowskie

Siedliska

- 2160 - Sprawdzić naturalne pochodzenie populacji
- 2170 - Sprawdzić naturalne pochodzenie populacji
- 3130 - Wyjaśnić różnicę pomiędzy rozmieszczeniem z raportu z art. 17 Dyrektywy siedliskowej za lata 2004-2006, a obszarami Natura 2000
- 40A0 - SR wszędzie oprócz zachodniej Polski
- 6110 - SR PLH160002 Góra Św. Anny
- 6190 - Sprawdzić, czy siedlisko jest obecne
- 7220 - Sprawdzić nowe stanowisko w pn-wsch Polsce (Wzgórza Sokólskie)
- 9140 - Czy siedlisko jest obecne?
- 91P0 - Sprawdzić możliwe zachodnie lokalizacje (rezerwaty Gola, Jodły Ostrzeszowskie, Jodłowice)
- 91T0 - pd-zach Polska

[Final conclusions from bi-lateral biogeographical seminar Poland, Warsaw 24-26 march 2010 - Sufficiency of Polish proposal of Natura 2000 sites](#)

[Final conclusions from bi-lateral biogeographical seminar Poland, Warsaw 24-26 march 2010 - Sufficiency of Polish proposal of Natura 2000 sites](#)

[Final Reference List](#)